

УДК 811.111'253:378.091.33 - 028.17 (045)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ АНГЛОМОВНОГО АУДІЮВАННЯ

Мартиненко О. С.

elena.evm@gmail.com

Національний транспортний університет

Дата надходження 31.08.2018. Рекомендовано до друку 30.09.2018.

Анотація. У статті розглянуто питання формування у майбутніх перекладачів заочної форми навчання англомовної компетентності в аудіюванні. Виокремлено особливості метакогнітивного підходу до навчання аудіювання, а також релевантні специфічні принципи, які характеризують особливості навчання аудіювання майбутніх перекладачів заочної форми навчання аудіотекстів різних жанрів. Уточнено зміст навчання аудіювання майбутніх перекладачів другого року навчання. Виділено комбінації стратегій аудіювання для подолання труднощів аудіювання текстів різних жанрів. Охарактеризовано дистанційні технології навчання аудіювання. Визначено критерії відбору навчальних матеріалів й етапи навчання аудіювання. Подано визначення терміна “стратегічний складник”. Запропоновано підсистему й комплекси вправ для навчання майбутніх перекладачів аудіювання, які реалізовано в електронному кейсі, розміщеному в Moodle.

Ключові слова: майбутні перекладачі, заочна форма навчання, англомовна компетентність в аудіюванні, тексти різних жанрів, стратегії аудіювання, електронний кейс, Moodle.

Мартыненко Е. Е. Национальный транспортный университет

Дистанционное обучение будущих переводчиков англоязычному аудированию

Аннотация. В статье рассматривается вопрос формирования у будущих переводчиков заочной формы обучения англоязычной компетентности в аудировании. Выделены особенности метакогнитивного подхода к обучению аудированию, а также релевантные специфические принципы, отображающие особенности обучения аудированию студентов заочной формы аудиотекстов различных жанров. Уточнено содержание обучения аудированию будущих переводчиков второго года обучения. Выделены комбинации стратегий аудирования для преодоления трудностей аудирования текстов различных жанров. Охарактеризованы дистанционные технологии обучения аудированию. Определены критерии отбора учебных материалов и этапы обучения аудированию. Раскрыто значение термина “стратегический компонент”. Предложена подсистема и комплексы упражнений для обучения будущих переводчиков аудированию, которые реализованы в электронном кейсе, размещенном в Moodle.

Ключевые слова: будущие переводчики, заочная форма обучения, англоязычная компетентность в аудировании, тексты различных жанров, стратегии аудирования, электронный кейс, Moodle.

Martynenko O. National Transport University

Distance Teaching Prospective Interpreters Listening Comprehension in English

Abstract. Introduction. Modern technologies in the process of teaching prospective interpreters listening comprehension in English offer new educational opportunities. In particular, prospective interpreters can obtain higher education using distance learning technologies. Nowadays the society formulates high demands for the specialists in Translation, which requires thorough preparation of the students. Taking into account that even in the mother tongue the process of listening comprehension means deep involvement of the speaker in the spoken language, prospective interpreters face difficulties while listening to the texts of different genres (the news, announcements, interviews, extracts of lectures) in English. **Purpose.** The research is aimed at distinguishing the specific characteristics of metacognitive approach and its principles in teaching prospective interpreters listening comprehension in English. The article describes the structure and the contents of listening comprehension competence formation in English. The audiotexts' selection criteria, listening comprehension strategies and a subsystem of exercises for teaching correspondence prospective interpreters listening comprehension in English are represented. **Methods.** The study provides theoretical substantiation and practical elaboration of the methodology of teaching prospective interpreters listening comprehension in English. **Results.** Metacognitive approach to teaching listening comprehension in English is focused on the cognitive and social aspects of

the foreign language perception. This approach means the students' active involvement in the process of listening to the texts. Following metacognitive approach the students comply with the principles: systemacy, listening strategies realization, individual approach to choosing a strategy, audiotexts' validity, different technologies integration. The audiotexts' selection criteria includes the following: 1) structural, lexical, grammatical, functional and cultural authenticity; 2) compliance with the students' language level program requirements and genre correspondence; 3) novelty and motivation criterion; 4) open source Internet criterion; 5) phonetic and acoustic peculiarities. The subsystem of exercises for listening comprehension competence formation in English for prospective interpreters offers the exercises for: 1) acquiring knowledge on different genres of audiotexts and various kinds of strategies for overcoming difficulties while listening; 2) developing phonetic, lexical and grammar listening skills of audiotexts of different genres; 3) understanding the gist, understanding the details, identifying the specific information, understanding the attitude; 4) improving specific interpreting abilities on listening to the audiotexts of different genres; 5) developing the strategies aimed at overcoming listening comprehension difficulties. The process of teaching listening to the news, interviews, extracts from lectures and announcements is to be accomplished on the initial, basic and advanced stages. **Conclusion.** Scientific research has shown that the listening comprehension difficulties for prospective interpreters are as follows: connected with the surrounding conditions; caused by the linguistic peculiarities of the text; related to the personality of the prospective interpreter. The strategic component is aimed at overcoming the three groups of listening comprehension difficulties in the process of perceiving the audiotexts of different genres.

Keywords: prospective interpreters, correspondence education, listening comprehension competence, texts of different genres, listening comprehension strategies, e-case, Moodle.

Постановка проблеми. Дидактичні можливості сучасних інформаційних технологій сприяють розвитку української освіти. Майбутні перекладачі заочної форми навчання (ЗФН) здобувають освіту дистанційно, застосовуючи в навчанні сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Закон України про вищу освіту зазначає, що для студентів ЗФН дистанційна освіта спрямована на індивідуалізований процес здобуття знань, навичок, умінь і способів пізнавальної діяльності за умови віддаленої взаємодії викладача і студентів.

Зважаючи на Соціальне замовлення суспільства, підготовка висококваліфікованих перекладачів неможлива без сформованої у них компетентності в аудіюванні. Зазначимо, що сприйняття навіть рідною мовою на слух є складним явищем, тому англомова компетентність в аудіюванні (АКА) майбутніх перекладачів ЗФН формується з певними труднощами, а процес підготовки студентів залишається на недостатньо якісному рівні й не завжди відповідає реальним потребам ринку праці в різних країнах світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування АКА присвятили свої роботи багато дослідників. О. Б. Бігич (2012), О. Ю. Бочкарьова (2007), М. Андервуд (M. Underwood) (1990) вивчали особливості процесу навчання сприймання й розуміння іншомовного мовлення на слух. Л. П. Баженова (2010), Бім І. Л. (2008), Н. Д. Гальскова (2009), Л. Й. Іщенко (2012) вивчали мотиваційне підґрунтя формування аудитивних умінь, теоретичні передумови й методичні засади організації контролю рівня їх сформованості. А. Андерсон (A. Anderson) (1988), Н. В. Єлухіна (1991), І. О. Зимня (2011), Т. Лінч (T. Lynch) (1988), Д. Л. Морозов (2013) займались вивченням труднощів аудіювання, розробленням аудитивних вправ. Різні рівні розуміння аудіотекстів і види аудіювання досліджували: І. Л. Бім (1997) – аудіювання з повним розумінням, з розумінням основного / вибіркового змісту; І. А. Дехерт (1984) – із загальним розумінням / повним змістом; Л. Ю. Куліш (1991) – фрагментарне, загальне (глобальне), повне (детальне), критичне аудіювання; Н. В. Єлухіна (1996), Н. Д. Гальскова (2005) – аудіювання з глобальним (загальним) розумінням, з детальним (повним) розумінням, критичне розуміння; М. Рост (M. Rost) (2010), П. Ур (P. Ur) (1997) – глобальне, детальне, пошукове аудіювання.

Створенням методик навчання аудіювання займались Я. А. Крапчатова (організація самої взаємоконтролю рівня сформованості в майбутніх філологів АКА), Н. С. Левчик (формування у майбутніх учителів англійської мови АКА), Л. В. Шевкопляс (формування у майбутніх вчителів АКА в процесі самостійної роботи), О. Я. Пантєєва (дослідження проблемного підходу

до навчання аудіювання студентів молодших курсів мовного факультету), В. О. Цибаньова (модульне навчання студентів-лінгвістів іншомовного аудіювання); навчання аудіювання текстів різних жанрів досліджували Р. І. Вікович (англomовні теленовини), М. І. Заболотна (англomовні публіцистичні тексти старшокласників в умовах профільного навчання) та інші.

Застосування студентами стратегій аудіювання (СтА) у процесі формування їхньої АКА досліджували такі вчені, як: Г. Букк (G. BUCK) (аналіз когнітивних і метакогнітивних СтА), С. В. Говорун (розгляд стратегій формування навичок і розвитку вмінь аудіювання на основі механізмів сприйняття і розуміння мовлення на слух), О. В. Мартинюк (стратегії формування іншомовної аудитивної компетенції), А. Е. Міхіна (методика формування СтА англійською мовою у студентів нелінгвістичного закладу вищої освіти (ЗВО), Д. Нунан (D. Nunan) (розвиток когнітивних СтА), Т. В. Фінаєва (СтА для студентів першого курсу мовних факультетів університетів), Л. Вандергріфт (L. Vandergrift), Дж. Кемп (J. Kemp), Ф. Серрі (F. Serri) (дослідження зв'язку між аудитивними здібностями студентів і їхніми вміннями використовувати СтА) тощо. Зазначені вчені зробили висновок про підвищення рівня сформованості у студентів АКА за умови використання ними СтА.

До того ж, як стверджують вчені сучасності, навчання аудіювання студентів ЗФН текстів різних жанрів є ефективним за допомогою дистанційних технологій навчання (кейс-технології, Інтернет-технології, ТВ-технології), які вивчалися О. О. Андрєєвим, Т. І. Коваль, В. М. Кухаренко, Н. В. Майєр, Є. С. Полат, А. В. Хуторським та ін.

Незважаючи на те, що ЗВО вже працюють над розробленням навчально-методичних матеріалів з англійської мови для студентів мовних факультетів, проблема створення й упровадження електронних кейсів з дисципліни “Перша іноземна мова (англійська)” для майбутніх перекладачів в умовах ЗФН залишається теоретично малодослідженою й практично не розробленою. Унаслідок анкетування, проведеного нами у 2014-2015 н. р. серед викладачів і студентів Житомирського державного університету імені Івана Франка, Київського національного лінгвістичного університету, Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, з'ясовано, що майбутні перекладачі другого року навчання готові до навчання аудіювання текстів різних жанрів за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на відміну від студентів першого року навчання. Отже, запропонована методика передбачає навчання аудіювання майбутніх перекладачів ЗФН другого року навчання.

Актуальність науково-методичного дослідження проблеми формування у перекладачів другого року АКА із застосуванням сучасних дистанційних технологій в умовах ЗФН зумовлюється низкою чинників: реформуванням системи освіти України, розвитком наукової й інноваційної освітньої діяльності й оновленням державних стандартів; низьким рівнем сформованості у студентів ЗФН (згідно з результатами тестування й анкетування, проведених у 2014-2015 н. р. у чотирьох ЗВО України) АКА; потребою в методиці формування АКА у майбутніх перекладачів ЗФН й розробленні дотичного електронного кейсу.

Метою статті є опис авторської методики формування у майбутніх перекладачів в умовах ЗФН АКА текстів різних жанрів.

Основні результати дослідження. Для навчання майбутніх перекладачів ЗФН аудіювання текстів різних жанрів обрано метакогнітивний підхід (Осадча Т. Ю., Гох К. (Goh C.), Мідерос Д. (Mideros D.), Вандергріфт Л. (Vandergrift L.), зорієнтований на когнітивну й соціальну сторони процесу сприйняття іншомовного мовлення на слух. Метакогнітивний підхід забезпечує активну роль майбутніх перекладачів ЗФН під час аудіювання, уможлиблює розвиток вміння студентів аналізувати власне учіння, сприяє зняттю тривоги й невпевненості студентів під час аудіювання. Викладач зосереджує увагу майбутніх перекладачів не тільки на розумінні змісту аудіотексту, а й на процесі сприйняття мовлення на слух, під час якого студенти самостійно

оцінюють свої аудитивні здібності. В контексті метакогнітивного підходу вважаємо за доцільне виокремити специфічні принципи: системності; реалізації СтА; індивідуального вибору стратегії засвоєння навчального матеріалу; валідності аудіотекстів; інтеграції різних видів дистанційних технологій, які (принципи) відображають особливості навчання аудіювання студентів ЗФН аудіотекстів різних жанрів (інтерв'ю, фрагментів лекцій, оголошень, новин).

Складники змісту навчання аудіювання визначено відповідно до мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей у предметному й процесуальному аспектах (Бім І. Л., 2001, Гальскова Н. Д., 2000, Ніколаєва С. Ю., 2010). Предметний аспект складають автентичні аудіотексти різних жанрів (інтерв'ю, фрагменти лекцій, оголошення, новини), дібрані відповідно до тематичних модулів “Засоби масової інформації”, “Театр”, “Медицина”; лінгвосоціокультурний матеріал, представлений в аудіотекстах такої тематики: “Засоби масової інформації в Україні”, “Преса Британії”, “Мій улюблений драматург”, “Альтернативна медицина” тощо; мовний матеріал у межах визначених програмою тем; СтА текстів різних жанрів. Процесуальний аспект містить мовленнєві вміння аудіювати інтерв'ю, фрагменти лекцій, новини, оголошення згідно із зазначеними вище тематичними модулями й пам'ятками, вправи для їх розвитку й відповідні знання; вміння оперування лінгвосоціокультурним матеріалом під час виконання вправ для розвитку вмінь глобального, детального, пошукового, критичного аудіювання; аудитивні навички, вміння й специфічні здібності; вміння оперувати СтА для подолання таких труднощів аудіювання, пов'язаних з: умовами сприймання аудіотексту (комунікативні стратегії й стратегії автономного навчання); мовними особливостями аудіотекстів різних жанрів (СтА “знизу вверх” (bottom-up), запам'ятовування, конструктивні й когнітивні); індивідуально-особистісні стратегії (соціально-афективні, аудіо-візуальні, компенсаторні, СтА “знизу вверх” (bottom-up), навчальні, стратегії запам'ятовування й автономного навчання) (Мартиненко, 2018).

Майбутні перекладачі використовують СтА відповідно до характеру управління аудитивною діяльністю (Задорожна, 2011): гнучкий характер передбачає самостійне визначення студентами СтА, використовуваних під час прослуховування аудіотекстів різних жанрів; жорсткий характер – застосування дібраних викладачем СтА, поданих у пам'ятках як вербальних опор, які розвивають вміння самостійно використовувати знання про СтА текстів різних жанрів.

Згідно з наказом Міністерства науки і освіти України “Про затвердження Положення про дистанційне навчання” (2013) (“Концепція розвитку”, 2000), використання технологій дистанційного навчання, які поєднують кейс-технології, Інтернет-технології й ТВ-технології, забезпечує навчання студентів дистанційно. На нашу думку, поєднання кейс-технології й Інтернет-технології є ефективним для навчання майбутніх перекладачів ЗФН аудіювання текстів різних жанрів. Інтернет-технології уможливають вільний доступ студентів до навчально-методичних матеріалів (електронного кейсу), розміщених онлайн, а також інтерактивну взаємодію з викладачем й іншими студентами, швидкий обмін файлами, індивідуальну комунікацію з викладачем. Слідом за Майер Н. В., *електронним кейсом* для навчання майбутніх перекладачів ЗФН англomовного аудіювання текстів різних жанрів вважаємо розміщений в мережі Інтернет комп'ютерний засіб навчання, який містить комплект навчально-методичних матеріалів для формування АКА у майбутніх перекладачів ЗФН. Для його розміщення ми використовуємо віртуальне навчальне середовище Moodle. Доступ студентів до електронного кейсу з аудіювання у віртуальному навчальному середовищі Moodle сприяє їх інтерактивній взаємодії з викладачем за рахунок засобів, необхідних для організації самостійного оволодіння аудитивним матеріалом: засобів самонавчання, оцінювання і контролю, засобів комунікації (Майер, 2011).

Критеріями добору аудіотекстів для навчання майбутніх перекладачів аудіювання є такі: автентичності, відповідності програмним вимогам (мовного матеріалу, тематичної відповідності, жанрової відповідності), новизни й мотиваційної цінності, вільного доступу до Інтернет-ресурсів, урахування фонетичних й акустичних особливостей аудіотексту (Мартиненко, 2018).

Процес здобуття майбутніми перекладачами знань, формування адитивних навичок і розвиток аудитивних умінь і здібностей, оволодіння СтА й розвиток вмінь їх використання охоплює початковий етап (настановна сесія), основний етап (міжсесійний період) і завершальний етап (заліково-екзаменаційний період). Оскільки предметом нашого дослідження є методика формування АКА у майбутніх перекладачів саме ЗФН, для яких навчання аудіювання може бути фрагментарним, виділяємо стратегічний складник як послідовну, заздалегідь сплановану, свідому діяльність викладача і студентів, спрямовану на подолання труднощів аудіювання текстів різних жанрів (Мартиненко, 2018).

Цілями початкового етапу навчання аудіювання майбутніх перекладачів є підготовка студентів другого року навчання до сприйняття аудіотекстів різних жанрів, ознайомлення з їхніми особливостями й цілями навчання аудіювання, основами ведення конспекту; активізація довготривалої й оперативної пам'яті, внутрішнього проговорювання, сегментації мовленнєвого ланцюжка, мовленнєвої здогадки, ймовірного прогнозування. Метою стратегічного складника є отримання студентами знань про стратегії подолання труднощів аудіювання, їхні особливості й способи успішного використання під час прослуховування текстів різних жанрів. Реалізація стратегічного складника навчання аудіювання під час настановної сесії відбувається за допомогою групової евристичної бесіди; пояснень викладача щодо використання таких діяльностей і ресурсів віртуального навчального середовища Moodle, як "Завдання", "Веб-сторінка", "URL", "Тест" тощо; заповнення опитувальника самооцінювання щодо використання стратегій аудіювання. Також студенти ознайомлюються з переліком СтА інтерв'ю, фрагментів лекцій, оголошень, новин і пам'ятками для навчання аудіювання текстів різних жанрів (Мартиненко, 2018).

Метою основного етапу навчання аудіювання майбутніх перекладачів є розвиток умінь глобального, детального, пошукового і критичного аудіювання під час прослуховування студентами текстів різних жанрів за тематичними модулями, передбаченими програмою; опрацювання мовного матеріалу. Навчання аудіювання визначається різним характером управління: гнучким і жорстким (Задорожна, 2011). Метою стратегічного складника є перевірка готовності студентів до використання стратегій подолання труднощів аудіювання. Заповнена студентами електронна форма щоденника аудіювання надсилається викладачу на перевірку.

Цілями завершального етапу навчання аудіювання майбутніх перекладачів є вдосконалення вмінь глобального, детального, пошукового й критичного видів аудіювання шляхом використання СтА, вдосконалення специфічних аудитивних перекладацьких здібностей. Щодо стратегічного складника, на цьому етапі рівень психологічного дискомфорту студентів стосовно сприйняття усного повідомлення нижчий порівняно з початковим і основним етапами навчання аудіювання. Проте майбутні перекладачі ЗФН потребують заохочення з боку викладача, однокласників до прослуховування аудіотекстів з наступним виконанням вправ. Задля порівняння результатів, отриманих під час початкового етапу, студенти повторно заповнюють опитувальник щодо використання СтА, аналізують їх застосування під час прослуховування аудіотекстів, оцінюють рівень розвитку вмінь використання СтА і визначають шляхи розвитку незастосованих / незрозумілих СтА, самостійно визначають найпростіші й найскладніші з них, вчать використовувати СтА, визначені індивідуально, й удосконалюють вміння використання СтА для подолання його труднощів, які недостатньо розвинуті. Поетапна організація формування в майбутніх перекладачів АКА в умовах ЗФН, визначені аудитивні знання, навички, вміння, здібності і СтА лягли в основу розроблення підсистеми вправ для навчання майбутніх перекладачів аудіювання текстів різних жанрів, реалізованої у відповідних комплексах вправ.

На початковому етапі студенти виконують I групу вправ, яка охоплює дві підгрупи: вправи для: здобуття знань про різні жанри аудіотекстів; вправи для ознайомлення з видами стратегій для подолання труднощів аудіювання текстів різних жанрів; II групу вправ для формування мовленнєвих навичок аудіювання (три підгрупи вправ для формування: фонетичних / лексичних / граматичних навичок аудіювання текстів різних жанрів).

I група вправ для здобуття знань, підгрупа 1.1.

Мета: ознайомити студентів із пам'ятками “How to succeed in listening to the announcements”, “How to be an expert in listening to the interviews”, “Best advice on listening to the news”, “How to make the best listener to the lecture”. **Інструкція:** Read and analyze the strategic actions on listening to the announcement. Define those which you consider to be the most difficult for you to apply; the easiest to use while listening to the announcements (Мартиненко, 2018, сс. 360-366).

На основному етапі студенти виконують III групу вправ з чотирьох їх підгруп: для розвитку вмінь глобального / детального / пошукового / критичного аудіювання; IV групу вправ для розвитку аудитивних здібностей аудіювання (підгрупа вправ для розвитку специфічних аудитивних перекладацьких здібностей); V групу вправ для розвитку вмінь використання СтА (дві підгруп: вправи для розвитку вмінь використовувати стратегії подолання труднощів, пов'язаних з мовними особливостями аудіотекстів; вправи для розвитку вмінь використовувати стратегії подолання труднощів, пов'язаних з умовами сприймання аудіотексту).

IV група вправ для розвитку здібностей, підгрупа 4.1.

(Lecture “Banana Protein May Be Virus Killer”)

Мета: розвивати вміння виділяти і записувати ключову інформацію лекції, розвивати здібності до синхронізації слухового сприймання з веденням нотатків, когнітивні стратегії аудіювання.

Інструкція. Watch the lecture with the sound on and compare the information you are listening to and watching with the guesses you've done before. Write down the most important information making use of the short forms of the words and phrases you define as essential. Make use of the short and contracted forms given to you in the section “Supplementary material”. Present your answer in linear notes using “Відповідь онлайн”. Take advantage of the following headings:

Historical facts:	Names of the theaters:	Parts of the theater:
–	–	–
–	–	–

V група вправ для розвитку вмінь використання СтА, підгрупа 5.3.

(Lecture “Elizabethan Theatre”)

Цілі: вчити прогнозувати зміст лекції під час перегляду відеосюжету із вимкненим звуком, з опертям на екстралінгвістичні засоби спілкування та написати й заголовки, подані на екрані, вчити використовувати компенсаторні, комунікативні, когнітивні СтА. **Інструкція.** Watching a video lecture with the sound off will contribute to your better understanding of the message. Watch the video about Elizabethan Theatre with the sound off. While watching it, mind the headings, notices, captions presented to you on the screen, make use of the photos, pictures, graphs too. Try to predict what it is about, what events and crucial moments will take place. Make notes of the data you've understood. Use “Відповідь онлайн” to place your answer (Мартиненко, 2018).

На завершальному етапі студенти виконують IV групу вправ (підгрупа вправ для вдосконалення специфічних аудитивних перекладацьких здібностей); V групу вправ для розвитку вмінь використання СтА (підгрупа вправ для розвитку вмінь використовувати стратегії подолання індивідуально-особистісних труднощів аудіювання).

V група вправ для розвитку вмінь використання СтА, підгрупа 5.1.

Цілі: вчити використовувати навчальні, метакогнітивні стратегії, стратегії автономного навчання, розвивати вміння аналізувати власну стратегічну аудитивну діяльність. **Інструкція.** Complete the Strategic Listening Comprehension Self-evaluation Form for Future Interpreters. Analyze those strategies which are easy/ difficult for you to use. What can you do to improve your listening skills? Use “Відповідь онлайн” to place your answer (Мартиненко, 2018).

З опертям на розроблену підсистему вправ створено три комплекси вправ, спрямовані на формування АКА у майбутніх перекладачів в умовах ЗФН за темами “Засоби масової

інформації”, “Театр”, “Медицина”. Авторський електронний кейс для навчання аудіювання майбутніх перекладачів ЗФН текстів різних жанрів (інтерв’ю, фрагменти лекцій, оголошення, новини) розміщено у віртуальному навчальному середовищі Moodle (режим доступу <http://m.knlu.edu.ua/course/view.php?id=87>).

Запропоновану модель навчання майбутніх перекладачів англomовного аудіювання текстів різних жанрів реалізовано в межах навчальної дисципліни “Перша іноземна мова (англійська)” напряму підготовки 6.020303 Філологія (Переклад (англійська)) (2015 р.). Співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної й індивідуальної робіт для студентів ЗФН становить 1:10. Упродовж III семестру процес формування АКА розподілено в такий спосіб: настановна сесія – 4,5 годин аудиторної роботи (початковий етап), міжсесійний період – 186 годин позааудиторної самостійної роботи (основний етап), зимова сесія – 7,5 годин аудиторної роботи (завершальний етап).

Висновки і перспективи подальших розвідок. Таким чином, формування АКА у майбутніх перекладачів ЗФН здійснюється в межах метакогнітивного підходу під час трьох етапів й релевантних принципів навчання аудіювання. Виділення стратегічного складника навчання аудіювання націлене на подолання труднощів аудіювання текстів різних жанрів.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в розробленні вправ для навчання аудіювання майбутніх перекладачів текстів інших жанрів з використанням СтА, оскільки проведене дослідження не претендує на остаточне вирішення питання навчання майбутніх перекладачів аудіювання текстів різних жанрів. Одержані результати свідчать про доцільність подальшого теоретичного й практичного дослідження цієї проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

- Задорожна, І. П. (2011). *Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки*. Тернопіль, Україна: Видавництво ТНПУ.
- Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні*. (20.12.2000). Взято з: osvita.org.ua/distance/pravo/00.html.
- Майер Н. В. (2011). *Методика самостійного оволодіння франкомовним діловим писемним спілкуванням майбутніми документознавцями з використанням дистанційних технологій* (Автореферат кандидатської дисертації). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.
- Майер, Н. В. (2012). Принципи методики самостійного оволодіння іншомовним діловим писемним спілкуванням з використанням дистанційних технологій. *Іноземні мови*, 1, 22-25.
- Мартиненко, О. С. (2018). *Методика формування англomовної компетентності майбутніх перекладачів в аудіюванні в умовах заочної форми навчання* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет. Київ, Україна.

REFERENCES

- Zadorozhna, I. P. (2011). *Organizacija samostijnoï roboti majbutnih uchiteliv anglijs'koï movi z praktichnoï movnoï pidgotovki*. Ternopil', Ukraïna: Vidavnictvo TNPU.
- Konceptija rozvitku distancijnoï osviti v Ukraïni* (20.12.2000). Vzjato z: osvita.org.ua/distance/pravo/00.html.
- Majer N. V. (2011). *Metodika samostijnogo ovolodinnja frankomovnim dilovim pisemnim spilkuvannjam majbutnimi dokumentoznavcjami z vikoristannjam distancijnih tehnologij* (Avtoreferat kandidats'koï disertacii). Kiïvs'kij nacional'nij lingvistichnij universitet, Kiïv, Ukraïna.
- Majer, N. V. (2012). Principi metodiki samostijnogo ovolodinnja inshomovnim dilovim pisemnim spilkuvannjam z vikoristannjam distancijnih tehnologij. *Inozemni movi*, 1, 22-25.
- Martynenko O. Ye. (2018) “Metodika formuvannja anglomovnoï kompetentnosti majbutnih perekladachiv v audijuvanni v umovah zaochnoï formi navchannja” (Kandidats'ka disertacija). Kiïvs'kij nacional'nij lingvistichnij universitet. Kiïv, Ukraïna.